

Feedback från Himmeta föräldraförening till barnkonsekvensanalys för Lingonet förskola samt Himmeta skola

Genom att behålla skolan och förskolan i Himmeta kan Köpings kommun visa sitt engagemang för lokal samhällsservice, barns välbefinnande och utbildningskvalitet, samtidigt som man främjar social gemenskap och tar hänsyn till ekonomiska överväganden. Att behålla Himmeta skola och förskola kan alltså vara en investering i både invånarnas välmående och samhällets långsiktiga utveckling.

Social samvaro och vänskapsrelationer

Stängning av Himmeta skola och förskola kan medföra flera negativa konsekvenser för barnen och deras familjer. En central oro är den negativa påverkan på barnens sociala samvaro och vänskapsrelationer. På landsbygden, där avstånden mellan hus är större och naturliga mötesplatser för spontanlek i nuläget är få, fungerar skolan och förskolan som viktiga platser för barnen att lära känna varandra och skapa vänskapsrelationer. Dessa relationer är även viktiga för dem senare då de kommer att följas åt hela sin skoltid. Ett exempel är bussresorna som barnen kommer att göra till och från Köping när de gått klart skolan i Himmeta. Om skola och förskola läggs ner kommer barnen troligen inte att känna varandra i lika stor utsträckning, vilket kommer att minska tryggheten för dem.

Skolan och förskolan i Himmeta har en mer personlig och nära lärandemiljö, vilket är fördelaktigt för elevernas utveckling. En nedläggning påverkar möjligheten till relationsskapande mellan åldersgrupper då både förskola och skola samverkar mycket mellan årsklasserna. Detta arbetssätt gör också att skolans lärare redan känner förskolebarnen när det är dags för övergång till förskoleklass, vilket ger en stor trygghet.

Att stänga verksamheterna kan också leda till längre vistelsetid på förskola/fritids och mindre tid för fritidsaktiviteter och återhämtning, vilket kan påverka barnens studieresultat och övergripande välbefinnande. Att ha en skola och förskola i närområdet är viktigt för barnfamiljer. Det skulle innebära längre resvägar för barnen till andra skolor och förskolor, vilket kan vara belastande och olämpligt, särskilt när det gäller de yngre barnen. Och det underlättar för logistiken för dem som inte jobbar i Köping.

Konsekvenser för landsbygden

Förutom den sociala aspekten kan nedläggningen påverka hela landsbygden negativt genom att försvåra för familjer att bo kvar. Det kan leda till att barnen får färre kompisar i närområdet och att det lokala engagemanget och stödet försvinner. Bevarandet av landsbygdsskolorna kan också bidra till att bevara och främja den lokala kulturen och traditionerna, vilket är viktigt för att bevara den lokala identiteten och gemenskapen hos de yngre generationerna.

Skolan och förskolan i Himmeta är en central del i bygden och fungerar som en knutpunkt för invånarna. Att lägga ned dem skulle med stor sannolikhet leda till en avbefolkning av Himmeta och försämra den lokala samhällsservicen. Att erbjuda skola och förskola som inte ligger 1 mil bort är en viktig del av kommunens ansvar gentemot sina invånare. Skolan och förskolan i Himmeta fungerar som nav för social gemenskap och samhörighet. Att behålla dessa verksamheter främjar en känsla av sammanhållning och gemenskap bland invånarna, i synnerhet för småbarnsföräldrar. Många föräldrar har funnit nya bekantskaper med varandra tack vare dess verksamheter, vilket i sig ökar tryggheten för barnen.

Pedagogiska konsekvenser

Ekonomiska besparingar genom nedläggningen måste vägas mot de långsiktiga konsekvenserna för barnens välbefinnande och utbildning. Nedläggningen kan leda till att barnens individuella behov av stöd och hjälp inte tillgodoses på samma vis i större grupper, vilket kan påverka deras skolgång negativt. Vi hör redan att det är svårt för skolorna i Köping att få extra stöd till de barn som behöver det. I Himmeta har detta inte behövts, eftersom lärarna hinner se varje elev och ge dem den tid de behöver. Det finns flera barn med NPF-diagnoser som gynnats mycket av lugnet.

Risken finns att de ekonomiska besparingarna kompliceras av behovet av att utöka barngrupper och hantera bristen på kvalificerad personal i centrala delar av kommunen. Vi ser inte att kvaliteten på utbildningen kommer höjas när barngrupperna blir för stora. I senaste kommunfullmäktige (2024-04-08) beskrevs att mer än 50 % av personalen inom utbildningssektorn i Köpings kommun 2023 upplever arbetsrelaterad utmattnings. Vi tror inte att denna börda kommer att underlättas av större barngrupper och detta kommer att påverka barnen på ett negativt sätt. Vi vet också att flera av lärarna sökt sig till Himmeta skola på grund av den goda arbetsmiljön. Det finns flera familjer som aktivt flyttat från en storstadsmiljö till Himmeta där skolan varit en viktig del av varför man flyttat. Dessa familjer har erfarenheter av att barnen fått gå i stora skolor med stora barngrupper och berättar hur skolmiljön och den omgivande naturen i Himmeta främjar barnens utveckling. Vi har även fått höra från lärare i Köping att Himmatabarnen bidrar med ett lugn till deras klasser när de börjar där.

Trots eventuella ekonomiska utmaningar kan det vara mer kostnadseffektivt att fortsätta driva skolan och förskolan i Himmeta än att bygga upp nya faciliteter eller transportera eleverna till andra områden. Genom att behålla skolan och förskolan finns det möjlighet att locka och behålla kvalificerad personal i kommunen, vilket kan vara avgörande för att bibehålla kvaliteten på utbildningen.

Strategisk betydelse vid kris

Utöver att vara centrala för samhället under krisförhållanden, är landsbygdsskolor som Himmeta skola och förskola också av strategisk betydelse då de kan ha en lägre

riskexponering vid större kriser. Jämfört med skolor och förskolor i tätorter eller större städer kan landsbygdsskolor vara mindre sårbara för potentiella hot som kan uppstå vid kriser, såsom säkerhetsincidenter. Detta gör dem till viktiga resurser för samhället och trygghetsfaktorer för barn och familjer, inte minst under tider av oro eller kris. Genom att bevara och stärka landsbygdsskolor som Himmeta skola och förskola kan samhället säkerställa att det finns robusta och tillgängliga utbildningsmöjligheter även under svåra omständigheter. Detta bidrar till att skapa en trygg och resilient samhällsstruktur som kan möta utmaningar och kriser på ett effektivt sätt.

Övriga kommentarer

- Vi vill att man undersöker möjligheterna till en till klass i Himmeta skola. Lärarna har uttryckt att detta är möjligt.
- Vi ser också att man skulle kunna profilera skolan mot till exempel odling och natur eller på andra sätt belysa de goda möjligheter som finns i Himmeta. Det finns sannolikt föräldrar som gladeligen kör ut sina barn till Himmeta till förmån för den uppmärksamhet barnen får där.
- Vi saknar ett helhetsperspektiv från kommunens sida när en eventuell nedläggning av Himmetas skolverksamheter kommer på tal. Vilka är de långsiktiga effekterna av en skolnedläggning? Hur påverkar det eleverna och studieresultaten i framtiden? Hur påverkar det övriga invånare, företagare, bygden och kommunen som helhet?
- Tillväxtanalys lyfter i sin rapport "Flyttmönster och distansarbete före och efter pandemin" hur antalet personer som flyttar från större städer till landsbygdskommuner mer än fördubblats jämfört med perioden innan pandemin. De sökande till landsort beskrivs som unga välutbildade par med stor kompetens och driv. Dessa personer behöver kommunen.
- I en tid då landsbygden ökar i attraktivitet kan inte Köpings kommun gå i motsatt riktning och minska attraktiviteten till bygden genom att stänga dessa verksamheter.